

in beeld

DROMEN

VAN COWBOYS

De Noorse fotograaf Anja Niemi is de regisseur van de fictie waarin ze zelf de hoofdrol speelt. En dit keer is ze een cowboy.

Door Hilda Bouma

Ze baarde ongetwijfeld opzien: verkleed als cowboy en met een blonde pruik op, in haar eentje in een huurauto op weg van het ene National Park naar het andere. En dan huurde Anja Niemi ook nog een gespikkelde schimmel om een foto van zichzelf te nemen op de plek waar de ultieme westernacteur, John Wayne, een van zijn beroemde paardengevechten speelde.

She Could Have Been a Cowboy heet de serie die ze in de karakteristieke landschappen van de Amerikaanse staten Utah, Arizona, Colorado en Nevada schoot. Let op die titel. Niemi beeldt een vrouw uit die een cowboy zou kunnen zijn. 'Het verhaal gaat niet over het cowboy zijn', zegt Niemi, 'maar over het iemand anders willen zijn.' En dat is een groot verschil. Niet voor niets geeft ze haar fotoreportage een motto mee van Virginia Woolf: 'I am sick to death with this particular self, I want another.'

'She Could Have Been a Cowboy', 2017.

'The Duel', 2017.

Anja Niemi is de
regisseur, de stylist,
het model en de
maker van haar fictie

Het 'andere zelf' is het handelsmerk van Niemi. De Noorse fotograaf had als kind al een rijke fantasie en daar heeft ze haar werk van gemaakt. Ze is de regisseur, de stylist, het model en de maker van haar fictie. Een eerdere serie van haar uit 2017 heette *The Woman Who Never Existed* en ging over een actrice die er zo aan gewend was geraakt steeds een rol te spelen, dat ze, eenmaal uitgespeeld, niet meer wist wie ze eigenlijk was. In

die serie zien we haar als geisha en clown. We zien hoe ze zich verschuilt in een kimono en hoe ze wezenloos voor zich uitkijkend op de rand van een bed zit.

'The Fall', 2017.

De serie *Darlene & Me* uit 2014 zet je even op het verkeerde been. Je ziet steeds twee identieke figuren in een jarenzestigsetting: Niemi heeft zichzelf hier als het ware verdubbeld. De figuren maken ruzie in kamerjassen, de ene spuit de ander nat in de tuin, ze zwemmen samen

'The Fictional Roadtrip', 2017.

in het buitenzwembad, gaan op pad met de auto en uiteindelijk vermoordt de een de ander: we zien de ene figuur dood in een woestijnlandschap liggen, en de ander staat op het punt met een schep een graf te graven.

Gaat dit over een fictieve vriendschap met slechte afloop? Nee, het gaat over iemand die echt bestaan heeft. Darlene verkocht beauty-artikelen. Althans, ze verkocht nauwelijks iets. De serie gaat over haar worsteling met zichzelf.

Zo'n gevecht met het alter ego komt vaak terug in haar werk. Per slot van rekening, zegt Niemi, ben je zelf de persoon met wie je de meeste tijd doorbrengt. Dan ontstaan er onvermijdelijk conflicten.

Zo ook in deze cowboyserie. Eerst zien we Niemi uit haar keurige roze jurk breken omdat ze ook een cowboy zou kunnen zijn. (Geen cowgirl? Zeker niet. Daar wordt Niemi zó boos over, als meisjes in het schooltoneelstuk de koning willen spelen en te horen krijgen dat dat niet mogelijk is.) Vervolgens gaat de cowboy met zichzelf een duel aan. Goed mogelijk dat dat slecht afloopt, zoals de volgende foto's, van de vallende cowboy en van het

'We besteden veel tijd aan de manier waarop we gezien willen worden'

**'The Imaginary
Cowboy', 2017.**

kerkhof, suggereren. Maar of dat zo is, vertelt Niemi niet. Ze wil dat wij het verhaal zelf bedenken.

Esse est percipi, zijn is waargenomen worden. Als er iets kenmerkend is voor onze tijd, is het wel die uitspraak. Wie geen flitsende foto's post van die verre reis, kan eenvoudigweg geen leuke vakantie hebben gehad. Zonder 'likes' geen leven.

'We besteden in ons leven veel tijd aan de manier waarop we willen worden waargenomen door

anderen', zegt Niemi, 'en dat hoeft helemaal niet dicht te staan bij wat we eigenlijk voelen.' Wat Niemi ons vertelt met haar beelden, is dat we allemaal meerdere rollen spelen op het strijdtoneel van het leven. We geven onszelf voortdurend een houding, we passen ons aan en doen ons best, vooral in gezelschappen die we niet zelf hebben uitgezocht. Wie heeft nooit de sensatie gehad dat je jezelf hoort praten en je geneert voor de bullshit die er uit

**In het dagelijks leven
is Niemi bang voor
hoogtes, paarden en
mensenmassa's**

Onder: 'The Graveyard', 2017.

de diepten van je 'zelf' naar boven borrelt?

In het dagelijks leven vestigt Anja Niemi niet graag de aandacht op zichzelf. Ze heeft vele angsten, voor mensenmassa's, voor hoogtes, voor paarden, voor autorijden. Maar verkleed als cowboy gaf ze leiding aan een dier van vijfhonderd kilo en reed ze wekenlang door het filmdecor van de woestijn van Utah. Dat kan allemaal als je voor even iemand anders bent. □

&

Anja Niemi

'She Could Have Been a Cowboy', 8 september-27 oktober, Ravestijn Gallery, Amsterdam, theravestijngallery.com

